

לימודי המחלקה לרפואת שיניים לילדים

קורס לימוד:
רפואת שיניים לילדים

מנהלת המחלקה:
ד"ר סיגלית בלומר

מרכז המחלקה:
ד"ר טל רצון

אחראי ההתמחות:
פרופ' בני פרץ

מורי המחלקה: פרופ' בני פרץ (אחראי תכנית ההתמחות), ד"ר רולי ברקוביץ, ד"ר ליאור הרציאנו, ד"ר דוד וסרשפרונג, ד"ר ג'וני חרעובה, ד"ר רודיקה כהנא, ד"ר שגית ניסן, פרופ' חיים סרנת, ד"ר אריקה עמיר, ד"ר טל רצון, ד"ר נורית דגון, ד"ר שכטר דורה, ד"ר מורן רובננקו, ד"ר אריאלה הידס, ד"ר נורית דגון, ד"ר גיזלה ברנשטיין, ד"ר שלי סגל

שנה ד'

קורס הכנה למרפאה, במעבדת פנטום

אחראי הקורס: ד"ר נורית דגון

מטרות הקורס

להבהיר מושגי יסוד ולהקנות מיומנות טכנית בסיסית בטיפול משמר בשיניים ראשוניות על ראש פנטום במעבדה. עם סיום הקורס, הסטודנט:
יהיה מסוגל לזהות שיניים ראשוניות.
יכיר ויהיה מסוגל להבחין בהבדלים האנטומיים והמורפולוגיים בין שיניים ראשוניות וקבועות וליישם ידע זה בביצוע הכנות חלל בשיניים ראשוניות ושחזורן.
יהיה מסוגל להרכיב סכר גומי בפנטום.
יהיה מסוגל לבצע הכנות לשחזורים שונים בשיניים ראשוניות ולשחזר אותם כנדרש.
ידע לבצע איטומים ויכיר את השיטה לביצוע שחזורי מניעה (P.R.R).
ידע לבצע קיטוע מוך והכנת כתרים טרומיים.

תיאור הקורס

הקורס מתקיים במעבדה. החלק הראשון של כל פגישה יהיה מוקדש לסמינרולדהדגמה. יתרת הזמן תוקדש לעבודה מעשית.

הערכת הסטודנט

תוך כדי הלימודים יערכו בחנים בחומר הקריאה, ובעבודה מעשית. במהלך הקורס יתקיים בוחן עיוני ומבחן מעשי במעבדה בסוף הקורס. הציון שייקבע יהיה ציון מעבר לשנה החמישית.

כמו כן, תינתן הערכה שוטפת לגבי כל עבודה שתבוצע במעבדה. על הסטודנט למלא בצורה משביעת רצון את הדרישות בקורס לפני שיוכל לקבל מתרפאים בקליניקה.

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

הקורס יתקיים בימי שלישי במעבדת הפנטום משעה 17:00-14:00.
פירוט נושאי הלימוד:

- רשימת ההרצאות והמרצים, עם התאריכים, תחולק בתחילת השנה
1. הרצאה: תיאור ההבדלים האנטומיים והמורפולוגיים בין שיניים ראשוניות לקבועות, ומשמעותם הקלינית מעבדה: זיהוי שיניים והרכבתם בלסת.
 2. הרצאה: השימוש בסכר גומי ברפואת שיניים לילדים. איטום חריצים וחירירים. השחזור המניעתי: PREVENTIVE RESIN RESTORATION (PRR) מעבדה: הרכבת סכר גומי בפנטום. ביצוע איטום בשן 16.
 3. בוחן: אנטומיה של שיניים ראשוניות, סכר גומי, איטום חריצים, ו- PRR. הרצאה: שחזורי סוג I ו- II בשיניים ראשוניות. מעבדה: הכנת חללים סוג I בשיניים O 75, O+OP 65.
 4. מעבדה: הכנת חללים סוג II בשיניים DO 64, MO 65, DOP 55, DO 74, MO 75.
 5. הרצאה: הגנה על המוך, בסיסים מטריצות, מילוי, וגימור שחזורים סוג I ו- II. מעבדה: המשך הכנת חללים.
 6. מעבדה: שימוש במטריצה בשיניים 75 ו-74, ושחזורן באמלגם. השלמות משבועות קודמים.
 7. הרצאה: שחזורי סוג III וסוג V בשיניים ראשוניות. שחזור שיניים ראשוניות וקבועות ע"י כתרים טרומיים. מעבדה: הכנת חלל סוג III בשן D 63.
 8. מעבדה: הכנת חללים סוג V בשיניים B 51 ו-73 B. השחזות שן 75 והכנתה לכתר טרומי. הרצאה: הכנת חללים ושחזורים.
 9. הרצאה: תוצאות הבחינה: סיכומים ושיפורים. קטוע מוך חי בשיניים ראשוניות. מעבדה: ביצוע קטוע מוך בשן ראשונית פנטום.

* יתכנו שינויים במספרי השיניים במהלך הקורס
ספרות חובה

1. Forrester, D.J. et al: Pediatric Medicine, 4th edition, 1984
Chapter 6, pp. 55-70: Morphology of the Primary Dentition
Chapter 26, pp. 415-435: Restorative Procedures
2. McDonald and Avery's Dentistry for the Child and Adolescent (10th edition), 2016.

Chapter 17, Pit and Fissure Sealants

Chapter 18, Restorative Dentistry

3. Module Morphology

רשימת הציוד החייב להימצא ברשותו של כל סטודנט בשעת העבודה במעבדה

1. סט להרכבת סכר גומי: מסגרת, מנקב וחוט דנטאלי
2. מהדקים לסכר גומי: 14, 14A, 8A.

3. טורבינה 625.
4. מנוע אויר 181.
5. מראה.
6. מחדר.
7. אפליקטור למצע.
8. אקסקבטורים קטנים.
9. דוחסי אמלגם.
10. מחזיק מטריצות דנטטוס וסרט מטריצות.
11. מקדחים להכנת חלל; 330 ו- DICA 526.
12. מקדחים עגולים קטנים; 014, 018, 021, 6.
13. יהלום DICA 568, 413, B2.

הוראות עבודה במעבדה

1. בכל שלב משלבי העבודה יכול הסטודנט לבקש הדרכה וייעוץ ממדריך קבוצתו.
 2. אין להתחיל בהכנת שן חדשה ללא חתימת המדריך על גמר הכנתה של השן הקודמת.
 3. על כל שלב בהכנה מקבל הסטודנט חתימה והערכה על ידי המדריך של קבוצתו.
 4. אין לעבור לשלב הבא בלי לקבל חתימת המדריך.
 5. על כל פעולה יש למלא דף הערכה עצמית.
 6. על כל פעולה יש לקבל הערכת מדריך וחתימתו.
- ציוני ההערכה עבור שלבי ההכנה השונים יהיו כדלקמן: א, ב, ג, ד. כאשר ד- משמעו נכשל. קיימים סעיפים בהכנת החלל שכשלו בהם משמעו כישלון קליני כולל. במשך הקורס יערכו מבחנים תיאורטיים ומעשיים. השתתפות מלאה בקורס היא חובה, והצלחה בו ובמבחנים מהווה תנאי למעבר לשנה החמישית ולקבלת מתרפאים.

מדיניות קורס פאנטום ברפואת שיניים לילדים, שנה ד', תשע"ט

ניקוד:

- הניקוד של קורס יורכב מציוני המטלות במעבדה וכן ציונים בבחנים ומבחנים עיוניים ומעשיים.
 - ציון עובר במבחנים הינו 60. סטודנט שלא יקבל ציון עובר לפחות במבחן העיוני ו/או המעשי המסכם, יחשב כנכשל בקורס כולו ויידרש לחזור על המבחן במועד ב'. יש לעבור כל מטלה בנפרד במבחן המעשי.
 - חלוקת הניקוד תהיה כדלקמן:
 - מבחן סופי מעשי- 40%
 - מבחן עיוני + שיניים לזיהוי- 20%
 - בוחר מעשי 1- 10%
 - בוחר מעשי 2- 10%
 - הערכת מדריך- ביצוע מטלות לאורך הקורס, נוכחות, ידע (סמינרים ובחנים)- 20%
- התנהלות במעבדת הפאנטום:**
- שעות המעבדה: הגעה- 14:00, סיום עבודה- 17:00
 - בתחילת המעבדה על הסטודנט להגיע ולהירשם אצל המדריך האישי.
 - הגעה בזמן- יש להגיע בזמן לתחילת הסמינר או העבודה במעבדה. איחור עלול להוביל לביטול המעבדה באותו יום.
 - הסטודנט חייב להגיע מוכן לסמינרים ולמעבדה מבחינת ידע עיוני, מעשי, ארגון הכלים הדרושים.

- הסטודנט חייב להגיע בהופעה הולמת, לבוש חלוק לבן ולהתנהג בהתאם המעבדה דהיינו , אסורה האכילה והשתייה במעבדה, אין להשתמש בטלפון הנייד או לעסוק בנושאים אחרים.
- נוכחות במעבדה במשך כל זמן העבודה הינה חובה.
- על הסטודנטים חלה החובה להחתיים את המדריכים על טפסי המטלות ולהגיש את הטפסים למדריכים בתום הקורס.
- נוכחות בהרצאות הינה חובה. תילקח נוכחות בזמן ההרצאות.
- יש ליידע את צוות המדריכים בדבר היעדרות צפויה של הסטודנט.

החטיבה הקלינית

מטרות הקורס

עם גמר הלימודים יוכיח הסטודנט ידע ומיומנות בשטחים הבאים :

1. יכיר ויבין את שלבי התפתחותו הרגשית והנפשית של הילד ואת השפעתם על התנהגותו בעת טיפול דנטאלי.
2. יהיה מסוגל ליצור קשר ולקבל שיתוף פעולה מילד לשם קבלת טיפול ולפעולות מניעה.
3. יכיר את העקרונות ואת השיטות למניעה של עששת ומחלות חניכיים, ידע להסביר ולהדריך את הילד וההורים בביצוען כמו כן ידע לבצע טיפולי מניעה במרפאה, כגון אטימת חריצים וטיפולי פלואוריד.
4. ידע לאבחן עששת ופגיעה במוך, וידע לטפל בעששת ולמנוע פגיעות במוך אצל ילדים בגיל ביה"ס.
5. ידע לשחזר שיניים ראשוניות ושיניים קבועות צעירות בעזרת חומרי שחזור כמו אמלגם, חומרים מרוכבים ואחרים וכן בעזרת כתרים טרומיים.
6. ידע לאבחן פגיעה במוך ולבצע טיפולים במוך השן, כמו חיפוי מוך השן, קיטוע מוך השן וכריתת מוך השן בשיניים ראשוניות ובשיניים קבועות צעירות.
7. ידע לאבחן את הצורך בעקירות של שיניים ראשוניות, ולבצע אותן.
8. ידע להעריך את מצב התפתחות המשן והמנשך ולקבוע גיל דנטאלי, מצב הקשת ואבחנה של ליקויי סגר.
9. ידע לאבחן ולטפל טיפול ראשוני וטיפול משחזר בשיניים קדמיות שנחבלו, ראשוניות וקבועות ולפעול למניעת חבלות.
10. יכיר את הבעיות הדנטאליות של ילדים מוגבלים וילדים עם מחלות סיסטמיות, ואת הדרכים והאמצעים שיש לנקוט בעת הטיפול בהם. ויכיר את הבעיות וצורת הזיהוי של ילדים בסיכון, לילדים מוכים ומוזנחים.
11. יכיר את השיטות והאמצעים המשמשים להפחתת כאב וחרדה, כגון : אלחוש מקומי, סדציה, אנלגזיה והרדמה כללית.

תיאור הקורס

ההוראה הדידקטית תינתן באמצעות הרצאות, דיונים, סרטי וידיאו והדגמות, תוך שימוש בחומר קריאה ובספרי לימוד מומלצים. חומר הקריאה ייחשב כחומר שנלמד, גם אם לא נדון בהרצאות וייכלל בבחינות ובבחנים של אותו נושא. נוסף על המבחנים, יערכו מפעם לפעם מבדקים לגבי התקדמות הסטודנט בחומר הלימוד והקריאה וכן הצגות מקרים ע"י הסטודנטים. ההרצאות, הדיונים, הסמינרים והצגות המקרים הם חלק מההוראה הקלינית וההשתתפות בהם חובה.

ההוראה המעשית לשנים ה' - ו' תינתן במרפאה. ההשתתפות בכל המרפאות היא חובה.

בשנה החמישית יידרשו מיומנויות בדיקה, אבחנה ותכנית טיפול וביצועה בילדים בגיל בית-הספר, לפי רשימת הדרישות המצורפת. נוסף למרפאות, ישתתפו הסטודנטים גם בתורנות במרפאה לטיפול בהרדמה כללית.

בשנה השישית תידרשנה המיומנויות הקליניות בילדים בגיל צעיר יותר, לפי רשימת הדרישות המצורפת. נוסף למרפאה ישתתפו הסטודנטים בתורנות במרפאת אבחון וייעוץ לילדים.

הערכת הסטודנט

יתקיימו בחנים במשך השנה וכן מבחן כולל בסוף השנה לשנה חמישית ובסוף השנה לשנה השישית. הציון הסופי יקבע על סמך הבחנים, המבחן וההישגים הקליניים, וכן על בסיס הערכת המדריכים לגבי העבודה הקלינית וההתנהגות המקצועית. כשלוש באחד המרכיבים יהווה כשלוש בקורס. בשנה החמישית יחושב הציון הסופי לפי 50% תיאורטי ו-50% קליני. בשנה השישית יישמר אותו היחס. בנוסף כל סטודנט יהיה מחוייב בהכנת הצגת מקרה.

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

ספרות בסיסית

1. McDonald and Avery's Dentistry for the Child and Adolescent (10th edition), 2016.
2. **Andreasen, Andreasen and Andersson. *Textbook and Color Atlas of Traumatic Injuries to the Teeth*. 4th edition 2007.** 3. מאמרים וסיכומים שיחולקו במשך הלימודים.

החטיבה הצעירה

אחראי למרפאה: ד"ר טל רצון

בתחילת הלימודים, תתקיים פגישת הכנה לקליניקה שתכלול ביצוע מטלות של הכנות חלל ושחזורים. סטודנט שלא יפגין יכולות מנואליות נאותות לא יוכל לקבל פציינטים עד להגעה ליכולת מנואלית משביעת רצון, על פי החלטת מרכז הקורס.
ההרצאות מתקיימות בין השעות: 13.00-15.00.
שעות העבודה במרפאה: 08.00-11.00.

פירוט נושאי הלימוד

רשימת ההרצאות והמרצים, עם התאריכים תחולק בתחילת השנה.

נושאי ההרצאות והדיונים

1. הכנות חלל בשיניים ראשוניות ושחזורן (מעבדה)
2. בדיקת המתפא ורישומו בכרטיס
3. הסרת רובד והדרכה להיגינה אורלית. אטימת חרירים וחריצים
4. אבחנה קלינית ורנטגנית של עששת
5. הכנת תכנית טיפול
6. הילד במרפאת השיניים, גישה לטיפול בילדים
7. ביקור ראשון - התנהגות עם הילד במרפאה
8. אלחוש מקומי
9. גיל דנטלי
10. מוך השן בשיניים ראשוניות וקבועות צעירות
11. טיפולי מוך בשיניים ראשוניות וקבועות צעירות
12. טיפול בעששת עמוקה ושחזור של שיניים קבועות צעירות
13. הכנת כתרים טרומיים
14. עקירות של שיניים ראשוניות
15. עקרונות המניעה של עששת
16. עקרונות השימוש בפלואוריד
17. שיטות השימוש בתכשירי פלואוריד
18. פיקוח על דיאטה קריוגנית
19. היגינה אורלית בילדים והאמצעים להשגתה
20. אטימת חרירים וחריצים
21. התפתחות פסיכולוגית ורגשית של ילדים ומתבגרים
22. הפרעות התפתחות במספר וצורה של השיניים
23. הפרעות התפתחות בזוגית ובדנטין
24. דיונים קליניים והצגות מקרים ע"י סטודנטים
25. אורתודונטיה מונעת
28. הילד המוכה והמוזנח
29. MIH
30. חומרים ברפואת שיניים לילדים

מדיניות קורס

ניקוד:

- הציון שיצטרף מעזרה לחבר, לא יעלה על 40% מהציון של הטיפולים הקליניים.

- מטלות קשות או מורכבות מבחינת ניהול התנהגות יפוצו בבונוס, עפ"י שיקול דעתו של המדריך.
- ציון המינימום השנתי של הקליניקה הינו 600 נקודות- אי עמידה בסף המינימום משמעה כישלון בקורס.
- בסוף הסמסטר הראשון יגישו הסטודנטים את הישגיהם, על מנת שנוכל לוודא כי הם עומדים בקצב ההישגים המתאים.
- הציון הקליני מורכב מ: 60% הישגים בקליניקה, 10% נוכחות, 30% הערכת מדריך וידע קליני.
- הציון העיוני מורכב מ: 75% מבחן, 10% נוכחות, 15% הצגת מקרה+ דו"ח תורנות.

התנהלות בקליניקה:

- **שעות הקליניקה:** הגעה- 8:00, תחילת עבודה וקבלת פצינטיים: 8:00, סיום עבודה: 10:30.
- בתחילת הקליניקה על הסטודנט להגיע בזמן ולהירשם אצל המדריך האישי.
- הגעה בזמן- איחור של מעבר ל-15 דקות יוביל להורדה בניקוד, ואף לביטול קליניקה.
- סטודנט חייב להגיע מוכן לקליניקה מבחינת ארגון היוניט והכלים והן הידע היישומי, אי ידיעה של החומר התיאורטי תוביל להורדת 50% מהציון בפעם הראשונה, ובפעם השנייה ביטול הקליניקה.
- נוכחות בקליניקה למשך כל זמן הקליניקה הינה חובה, סטודנט ללא פצינט אינו רשאי לעסוק בנושאים אחרים.
- על הסטודנט חלה האחריות לדאוג למטופלים, המחלקה תשדל לעזור בכך, אך על הסטודנט לוודא הגעה של כל מטופל יומיים לפני.
- סטודנטים שלא יגיע אליהם ילד יצוותו לסטודנט אחר או יינתן להם מקרה דמה לתרגול.
- סטודנטים יעבדו בזוגות אבל אם מגיעים ילדים מעבר לכמות הזוגות אזי יש לטפל בהם כדי שלא יגיעו לחינם.
- על הסטודנטים חלה החובה להחתיים את המדריכים על טפסי המטלות וכן בפנקס ההישגים. בנוסף, יש להקפיד לחתום במחשב לפני תחילת הטיפול.
- על הסטודנטים לדווח בתחילת הסמסטר למדריכים על היעדרויות צפויות בשל תורנויות, וכן על החלפות. נוכחות בהרצאות הינה חובה. יש לידע את צוות המדריכים שמביא את הילד בכל טיפול שנעשה לילד, שינוי התנהגותי ובהיעדרות צפויה של הסטודנט.

הדרישות להישגים קליניים מינימאליים- החטיבה הצעירה

3 מתרפאים*	בדיקה ותוכנית טיפול
3 מתרפאים	טיפול ממניעה
10 יחידות	שיחזור אמלגם או חומר מרוכב
10 יחידות	איטום חריצים
3 יחידות	טיפול בפלואור בסוף הטיפול
4 יחידות**	קיטוע מוך או טיפול שורש מלא בשן נשירה
4 יחידות**	כתר טרומי
4 יחידות**	עקירה
במידת האפשר	שומר מקום
2 יחידות	מקרה דמה
1 יחידה	הצגת מקרה
1 יחידה	דו"ח תורנות

* ניקוד משותף לשני הסטודנטים המטופלים.

** דרישה דו שנתית.

הסכום המינימאלי של נקודות אפשריות אשר חייבים לקבל עד סוף שנת הלימודים- 600 נקודות. הציון שיצטרף מעזרה לחבר, לא יעלה על 40% מהציון של הטיפולים הקליניים. הדרישה המינימאלית לסמסטר ראשון- 250 נקודות. הדרישה המינימאלית לסמסטר השני- 350 נקודות.

כל ניקוד נוסף שיושג ע"י הסטודנט בכל סמסטר יצטבר לזכותו בחישוב הציון הסופי, ולא יפחית את הדרישה המינימאלית של הסמסטר שלאחריו.
הציון הקליני יורכב מ- 60% ניקוד קליני, 30% הערכת התנהגות ומקצועיות במרפאה, 10% נוכחות.

החטיבה הוותיקה

אחראי למרפאה: ד"ר גוני חרועבה

ההרצאות תתקיימנה בימי ג' בשעות: 14.00-16.00.

שעות העבודה במרפאה: 11.00-14.00.

פירוט נושאי הלימוד

רשימת ההרצאות והמרצים, עם התאריכים תחולק בתחילת השנה.

נושאי ההרצאות והדיונים

1. דיון קליני באבחנה, גיל דנטאלי ותכנית טיפול
2. חבלות בשיניים קדמיות, קלסיפיקציה, בדיקה וטיפול ראשוני
3. טיפולי מוך בשיניים קדמיות לאחר חבלה
4. שברים בשורש וברקמות תומכות
5. רפלנטציה וקיבוע לאחר שירוש
6. בוחן ודיון בנושאי חבלות בשיניים קדמיות
7. אבחנה רנטגנית
8. דיון קליני בנושאי התנהגות של ילדים במרפאת השיניים
9. שימוש באמצעים פרמקולוגיים להפחתת כאב וחרדה (סדציה)
10. שימוש בהרדמה כללית כחלק מטיפול פדודונטי
12. טיפול דנטאלי בנוער ומתבגרים
13. שמירה על בריאות השיניים של תינוקות ופעוטות
14. הצגות מקרים ע"י סטודנטים ודיון
15. פתולוגיה אורלית בילדים
16. אופציות טיפוליות בילדים עם חוסר שיניים מולד
17. "כירורגיה זעירה" לילדים
18. ילדים עם חך שסוע. 19. חומרים וחיידושים ברפואת שיניים לילדים
20. טיפול בילד בעל צרכים מיוחדים
21. השפעת לידה מוקדמת וסיבוכי לידה על ההתפתחות הדנטלית
22. שמירה על אורך הקשת
23. טיפול בילד עם בעיות סיסטמיות
18. דיון לקראת מבחן מסכם

מדיניות קורס

ניקוד:

- הציון שיצטרף מעזרה לחבר, לא יעלה על 40% מהציון של הטיפולים הקליניים.
- יש להחתים את המדריך על עזרה לחבר אשר תקנה ניקוד ע"פ ניקוד ידוע מראש.
- מטלות קשות ומורכבות מבחינת אופי הטיפול או ניהול התנהגות יפוצו בבונוס עפ"י שיקול דעתו של המדריך.

- ציון המינימום השנתי של הקליניקה הינו 700 נקודות-אי עמידה בסף המינימום משמעה כישלון בקורס.
- הציון הקליני מורכב מ: 60% הישגים בקליניקה, 10% נוכחות, 30% הערכת מדריך וידע קליני.
- הציון העיוני מורכב מ: 60% מבחן סופי, 15% בחנים, 10% נוכחות, 15% הצגת מקרה+ דו"ח תורנות.
- בסוף הסמסטר הראשון יגישו הסטודנטים את הישגיהם, על מנת שנוכל לוודא כי הם עומדים בקצב ההישגים המתאים.

התנהלות בקליניקה:

- שעות הקליניקה: תחילת עבודה וקבלת פציינטים: 11.00.
- בתחילת הקליניקה על הסטודנט להגיע בזמן ולהירשם אצל המדריך האישי.
- הגעה בזמן- איחור של מעבר ל-15 דקות יוביל להורדה בניקוד, ואף לביטול קליניקה.
- סטודנט חייב להגיע מוכן לקליניקה מבחינת ארגון היוניט והכלים והן הידע היישומי, אי ידיעה של החומר התיאורטי תוביל להורדת ציון ואף לביטול העבודה בקליניקה.
- נוכחות בקליניקה למשך כל זמן הקליניקה הינה חובה, סטודנט ללא פציינט אינו רשאי לעסוק בנושאים אחרים.
- על הסטודנט חלה האחריות לדאוג למטופלים, המחלקה תשתדל לעזור בכך, אך על הסטודנט לוודא הגעה של כל מטופל יומיים לפני.
- הילדים מגיעים באופן מאורגן עם מדריכים- יש לכבד את הגעתם והתנדבות המדריכים.
- חובה להודיע למדריך האחראי על הילד ולילד על היעדרות צפויה וכמובן על כל היעדרות.
- סטודנט שלא יגיע לקליניקה והילד הגיע לטיפול יטופל ע"י סטודנט אחר.
- סטודנטים ללא פציינט באותו יום יעבדו עם מקרה דמה שיינתן להם על ידי המדריכים.
- סטודנטים יעבדו בזוגות אבל אם מגיעים ילדים מעבר לכמות הזוגות אזי יש לטפל בהם כדי שלא יגיעו לחינם.
- על הסטודנטים חלה החובה להחתים את המדריכים על טפסי המטלות וכן בפנקס ההישגים.
- בנוסף, יש להקפיד לחתום במחשב לפני תחילת הטיפול.
- על הסטודנטים לדווח בתחילת הסמסטר למדריכים על היעדרויות צפויות בשל תורנויות, וכן על החלפות.
- חובה שכל הרשומות של הילד יהיו במחשב כולל אנמנזה ותוכנית טיפול חתומה.
- אין לעבוד ללא תכנית טיפול חתומה.
- נוכחות בהרצאות הינה חובה.
- בסוף שנת הלימודים יערך מבחן סופי.

הנחיות להתנהגות במרפאת ילדים

1. שמרו על יחס נעים ומתחשב לילדים ולהורים.
2. א. השגת המתרפא וכן דאגה לסדירות הופעתו במרפאה הן באחריות הסטודנט.
ב. המחלקה תפעל במידת יכולתה למיין ולהזמין ילדים על מנת לעזור לסטודנט.
ג. ישנה אפשרות שסטודנט יביא את הילד שבו יטפל. הילד יתקבל באם יענה לדרישות ויקבל אישור מהמדריך האחראי למרפאה.
ד. יש לוודא תמיד אפשרות לשמירת קשר ישיר עם הילד והוריו (טלפון בבית, בעבודה, בביה"ס).
- ה. יש למסור את מספר הטלפון שלך ושל המרפאה על מנת שהקשר יהיה דו-צדדי (לקביעת תורים בלבד).
- ו. יש לוודא את הביקור בערב שלפני יום הטיפול בשיחת טלפון עם ההורים.
- ז. על כל סטודנט, לדאוג שיהיו לו שני מתרפאים לפחות, ביום מרפאה, לאורך כל השנה.

3. יש להסביר להורים בפרוטרוט את תכנית הטיפול לפני ביצועה, וכן במקרה של שינויים. יש לוודא חתימת הורים על טופס הסכמה לטיפול, טופס בדיקה ותכנית הטיפול.
4. יש להכין את המכשירים והחומרים הדרושים לך בהישג יד, לפני כניסת הילד, לא כתצוגה.
5. תכנית טיפול יש להכין בשני שלבים: תכנית כללית וכן תכנית מפורטת לפי סדר הביצועים ולפי סדר הפגישות. יש לקבל אישור לשתיהן.
6. אין לעבור משלב אחד בעבודה לשני ללא אישור מדריך וחתימתו.
7. במידה ומתרפא לא הגיע, אין לעזוב את המרפאה. יש לציין זאת בכרטיס בחתימת מדריך ויש לוודא את סיבת ההיעדרות. היעדרויות חוזרות ללא הודעה מראש עלולות לגרור הפסקת הטיפול בילד. יש להסביר זאת מראש להורים.
8. יש לסיים את העבודה ולשחרר את המתרפא בזמן. לא תורשה המשכת העבודה ללא מדריכים.
9. שעות העבודה במרפאה:
שנה ה': 08.00-11.00
שנה ו': 11.00-14.00.
10. א. ביטול תור של מתרפא ללא סיבה חשובה וללא אישור מוקדם אסורים בהחלט.
ב. אי קביעה של תורים מראש, ביטולים תכופים ואי קביעת מספר מתאים של מתרפאים, יחשבו כרשלנות מצד הסטודנט, כמו גם זמני המתנה ארוכים ללא סיבה מיוחדת.
11. טיפולי מניעה כמו הסרת רובד, הדרכה חוזרת בצחצוח, שימוש בחוט לפי הצורך ופיקוח על דיאטה, ימשכו לאורך כל שלבי הטיפול וביצועם יבוקר על ידי המדריכים.
12. לפני ביצוע של טיפול מיוחד או בלתי מוכר כמו קיטוע מוך, הכנת כתר טרומי, אטימה וכו', על הסטודנט לעבור על החומר המתאים בספר ובחומר ההרצאות על מנת שיהיה מוכן לטיפול.
13. כשמתקבל מתרפא שיש לו בעיות רפואיות, או התפתחותיות, יש לקרוא את הספרות הרלוונטית ולהכיר את הבעיה ואת השפעותיה על מצבו הדנטאלי ועל דרכי הטיפול ולהתייעץ עם המדריך.
14. יש לנהל רישום מדויק ומפורט של אבחנות, טיפולים ותרופות שניתנו, וכן את תגובת המתרפא והתנהגותו. חתימת הסטודנט והמדריך בכתב ברור בסוף כל ישיבה, הכרחית.
15. יש לרשום ולעקוב אחרי איחורים וחיסורים, על מנת לאבחן מתרפא שאינו משתף פעולה.
16. אם מתעורר קושי בטיפול בגלל חוסר שיתוף פעולה של הילד, יש לבקש עזרתו של מדריך. אין לבטל תור בגלל חוסר שיתוף פעולה ללא אישור (בכרטיס) של המדריך. טיפול בילד עם שיתוף פעולה נמוך יזכה את הסטודנט בניקוד נוסף.

הדרישות להישגים קליניים מינימאליים - החטיבה הוותיקה

5 מתרפאים*	בדיקה ותוכנית טיפול
5 מתרפאים	טיפול ממניעה
20 יחידות	שיחזור אמלגם או חומר מרוכב
12 יחידות	איטום חריצים
5 יחידות	טיפול בפלואור בסוף הטיפול
4 יחידות**	קיטוע מוך או טיפול שורש מלא בשן נשירה
4 יחידות**	כתר טרומי
4 יחידות**	עקירה
2 יחידות (במידת האפשר)	חבלה בשיניים קדמיות
1 מתרפא	בדיקה אורתודונטית ותוכנית טיפול
2 מתרפאים	בדיקה חוזרת- ביקורת
- במידת האפשר	שומר מקום
3 יחידות	מקרה דמה
1 יחידה	הצגת מקרה
1 יחידה	דו"ח תורנות

* ניקוד משותף לשני הסטודנטים המטפלים.
** דרישה דו שנתית.

הסכום המינימאלי של נקודות אפשריות אשר חייבים לקבל עד סוף שנת הלימודים- 700 נקודות. הציון שיצטרף מעזרה לחבר, לא יעלה על 40% מהציון של הטיפולים הקליניים. הדרישה המינימאליה לסמסטר ראשון- 350 נקודות. הדרישה המינימאליה לסמסטר השני- 350 נקודות.

כל ניקוד נוסף שיושג ע"י הסטודנט בכל סמסטר יצטבר לזכותו בחישוב הציון הסופי, ולא יפחית את הדרישה המינימאליה של הסמסטר שלאחריו.

הציון הקליני יורכב מ- 60% ניקוד קליני, 30% הערכת התנהגות ומקצועיות במרפאה, 10% נוכחות.

טבלת חישוב להערכת ציון עבודתו הקלינית של הסטודנט

כל פעולה המבוצעת אצל הילד המתרפא מחייבת הערכה, מתן ציון וחתימה של המדריך הבודק. כל ציון שינתן, יזכה את הסטודנט המבצע בנקודות לפי הטבלה המובאת. הנקודות הניתנות יצטברו לזכותו של הסטודנט, על מנת שיוכל למלא אחר דרישות המחלקה בעבודה קלינית.

ט"מ	טוב	עבר	נכשל		
8	6	4	2-0	אנמנוזה	בדיקת מתרפא
6	4	3	1-0	בדיקת אקסטרה אורלית	חדש :
6	4	3	1-0	בדיקת חלל הפה	
7	5	3	1-0	בדיקת השיניים	
6	4	3	1-0	בדיקה רנטגנית	
8	6	4	2-0	תכנית טיפול	
6	4	3	1-0	הערכה מקצועית	
8	6	4	2-0	הדרכה בהיגיינה אורלית	טיפול מניעה :
8	6	4	2-0	הסרת הרובד	
16	12	8	4-0	ייעוץ דיאטטי ושאלון	
10	8	6	3-0	הסרת רובד+פלואורידציה	
6	4	3	1-0	הערכה מקצועית	
3	-	-	0	ניקוי השן	איטום חריצים :
3	-	-	0	כרסום - ETCHING	
3	2	1	0	איטום	

0	1	2	3	התנהגות מקצועית	
נכשל	עבר	טוב	ט"מ		
0	1	2	3	אלחוש	שחזורים :
0	1	2	3	סכר גומי	
1-0	3	5	6	הכנת חלל CL. I, III, V	
3-0	6	10	12	הכנת חלל CL. II	
4-0	9	14	16	הכנת חלל MOD	
0	1	2	3	מצע	
0	-	-	3	כרסום	
0	1	2	3	מטריצה	
1-0	2	3	4	דחיסה וגילוף CL. I, III, V	
2-0	4	6	8	דחיסה וגילוף CL. II	
3-0	5	8	10	דחיסה וגילוף MOD	
0	-	1	2	ליטוש	
1-0	3	4	6	התנהגות מקצועית	
0	-	1	3	אלחוש	קיטוע מוד :
0	1	1	3	סכר גומי	
1-0	5	8	10	חלל גישה	
1-0	5	8	10	קטיעה	
0	1	2	3	מילוי	
1-0	3	4	6	התנהגות מקצועית	
0	1	2	3	אלחוש	כתרים טרומיים :
0	1	2	3	סכר גומי	
3-0	6	9	12	הכנת השן	
2-0	5	7	10	התאמת הכתר	
0	1	2	3	מצע	
2-0	4	6	8	הדבקה	
1-0	3	4	6	הערכה מקצועית	
0	2	4	6	אלחוש	עקירות :
1-0	4	6	12	עקירה	
1-0	3	4	6	התנהגות מקצועית	
2-0	5	7	10	אבחנה	שחזור שן
0	1	2	3	אלחוש	שבורה :
0	1	2	3	סכר גומי	
1-0	2	4	6	הכנת שן	
2-0	4	6	8	הכנת תבנית שקופה	
0	1	2	3	מצע	
0	-	-	3	כרסום	
2-0	5	7	10	מילוי וגימור	
1-0	3	4	6	התנהגות מקצועית	
0	1	2	3	אלחוש	טיפול שורש :
0	1	2	3	סכר גומי	
0	1	3	5	חלל גישה	
2-0	4	8	10	הכנת התעלות	
1-0	2	4	6	מילוי התעלות	
1-0	3	4	6	הערכה מקצועית	
9-0	19	31	43	טופס מניעה של שלוש פגישות	
1-0	3	4	6	הערכה מקצועית	

ט"מ טוב עבר נכשל

בדיקה אורתודונטית:

5	8	10	ביצוע מטבעי לימוד
4	6	8	ניתוח מטבעי לימוד
4	6	8	תכנית טיפול
3	4	6	הערכה מקצועית

שומר מקום:

4	6	8	מילוי טופס אורתו
5	7	10	התאמת טבעת
5	8	10	מטבע
5	8	10	הכנת שומר מקום
4	6	8	הדבקת טבעת
3	4	6	הערכה מקצועית

מקרה דמה: 5 15 30

בכל מקרה של ילד קשה לטיפול, יוסיף המדריך 10 נקודות לכל ישיבה.

הערכת עבודתו הקלינית של הסטודנט

כדי להבהיר את שיטת ההערכה והקריטריונים שישתמשו בה, מובאות בזה ההוראות הבאות, אשר יחייבו הן את המדריכים והן את הסטודנטים:

1. אין להתחיל טיפול ללא אישור וחתימת המדריך בטופס המתאים.
2. על כל שלב בטיפול קליני, יקבל הסטודנט חתימה וניקוד על ידי המדריך של קבוצתו.
3. עבור ביצוע של שלב ללא כל הערה יקבל הסטודנט את הניקוד המרבי עבור אותו השלב.
4. ניתנו 1-2 הערות קלות בזמן ביצוע השלב, יקבל הסטודנט את הניקוד עבור הציון טוב של אותו השלב.
5. ניתנו 3-4 הערות קלות, יינתן הציון "עבר" לאותו השלב.
6. ניתנו יותר מ-4 הערות קלות או הערה חמורה לאותו השלב, יינתן הציון 0 לאותו השלב.
7. אם ניתן ציון 0 לשלב מסוים, כל הטיפולים שלאחריו, באותה השנה יקבלו % 50 מהניקוד להמשך שלבי עבודתו על אותה השנה. לדוגמא: כשלוש בהכנת חלל שבעקבותיו יש צורך לבצע כתר - הניקוד עבור כל שלב בהכנת הכתר יקטן ב-50%.
8. אם ניתן ציון 0 (נכשל) בשלבים הסופיים של שחזור אמלגם (דחיסה וגילוף) יש לבצע את השחזור שנית ללא ניקוד נוסף.
9. קבלת ציון נכשל בהתנהגות מקצועית, מבטל את כל הניקוד שניתן לאותה פעולה.
10. אין לעבור לשלב מתקדם של עבודה, ללא קבלת אישור וחתימה של מדריך. ביצוע שלבים ללא אישור וחתימה לא יזכה בניקוד עבור אותם שלבים.
11. בכל מקרה של ספק, יכול הסטודנט לבקש הדרכה ויעוץ ממדריך קבוצתו, ללא הורדה בניקוד.
12. תוספת ניקוד על קושי בטיפול תינתן על ידי המדריך בסיום הטיפול.
13. בסוף כל טרימסטר יעביר הסטודנט למדריך האחראי את סכום הניקוד.

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

קריטריונים להערכה של פעילות קלינית

בדיקת מתרפא חדש

לקיחת אנמנזה מלאה, איסוף כל הפרטים הרלוונטיים ורישומם המלא, בירור מלא ומקיף של מחלות סיסטמיות ובעיות מיוחדות יזכו את הסטודנט בניקוד המרבי. במידה ותהיינה כמה הערות קלות, יקבל הסטודנט את הניקוד הממוצע, במידה ומספר ההערות הקלות יהיה רב או במידה ותינתן הערה או שתיים חמורות, יינתן הניקוד המינימלי.

הערות חמורות:

1. אי לקיחת אנמנזה או אי השגת פרט חשוב.
2. לקיחת אנמנזה ללא רישום.

הערות קלות:

1. אי גילוי של ממצאים התפתחותיים קלים - סימטריה, מנשך עובר, אנכי ואופקי.
2. אי זיהוי של שינויים קלים ברקמות הרכות.
3. אי דיוק ברישום מצב חניכיים ומצב היגינה.

בדיקה קלינית - ראש צוואר וחלל הפה

בדיקה מלאה ורישום מלא, תוך זיהוי כל הממצאים הקליניים, יזכו את הסטודנט בניקוד המרבי. במידה ותהיינה כמה הערות קלות יקבל הסטודנט את הניקוד הממוצע. במידה ותינתנה אחת או שתיים הערות חמורות או מספר רב של הערות קלות, יקבל הסטודנט את הניקוד המינימלי.

הערות חמורות:

1. אי זיהוי של ממצא התפתחותי או פתולוגי בולט
2. אי זיהוי של שינויים נגועות, עודף שיניים או חוסר של שיניים.

הערות קלות:

1. אי גילוי של ממצאים התפתחותיים קלים - סימטריה, מנשך עובר, אנכי ואופקי.
2. אי זיהוי של שינויים קלים ברקמות הרכות.
3. אי דיוק ברישום מצב חניכיים ומצב היגינה.

הערכת תצלומי רנטגן

חלק מהערכת הבדיקה הקלינית תכלול פרשנות של תצלומי רנטגן. ביצוע נכון ומדויק של תצלומי הנשך וזיהוי הממצאים ההתפתחותיים והפתולוגיים בתצלומי הנשך, בצילומים הפריאפיקליים והפנוראמיים יזכו את הסטודנט בניקוד המרבי. כמה הערות קלות בביצוע ובזיהוי יזכו את הסטודנט בניקוד הממוצע. אחת או שתיים הערות חמורות, או מספר רב של הערות קלות יזכו את הסטודנט בניקוד המינימלי. במידה והצילומים אינם באיכות מספיקה אין לחזור עליהם ללא אישור המדריך ובהדרכתו. הערות חמורות:

1. חיתוך קונוס בחלק גדול של התצלום.
2. זווית צילום לא מדויקת עם חפיפה רבה.
3. חוסר זיהוי של ממצא בולט בצילום.
4. אי שמירה על כללי הזהירות להגנה בפני קרינה.

הערות קלות:

1. ליקויים קלים בצילום ובפיתוח.
2. זווית צילום לא מדויקת.
3. חוסר אבחנה של פרט פתולוגי.

הערכת תכנית טיפול

עבור רישום מלא ומדויק של ממצאים ואבחנות, וכן הצעת תכנית טיפול מפורטת, כולל סדר הביצועים, יקבל הסטודנט את הניקוד המרבי. במידה והאבחנה לא תהיה שלמה, הצעת הטיפול לא תהיה מדויקת, או סדר הטיפולים לא מתאים, יקבל הסטודנט את הניקוד הממוצע. במידה ובתכנית הטיפול יחסרו ממצאים עיקריים, יחסר שלב טיפולי שלם, או שלא יינתן הסבר מלא ומפורט במידת האפשר להורים, יינתן לסטודנט הניקוד המינימלי.

הערכת הסרת רובד והדרכה בהיגינה אורלית

ניקוי שלם של הרובד מכל חלל הפה כולל שימוש בנוזל זיהוי, חוט דנטאלי, וכן הסבר מפורט והדגמה למתראפא, ובמידת האפשר גם להורים, על שיטת הצחצוח והצורך בה, יזכו את הסטודנט במרב הנקודות. במידה ותהיינה שאריות רובד קלות או במידה וההדרכה לא הייתה שלמה, יקבל הסטודנט את הניקוד הממוצע, ויהיה עליו להשלים את החסר. אי שימוש בנוזל זיהוי, חוסר שימוש בחוט דנטאלי או גרימת נזק לרקמות רכות תוך כדי ניקוי, יזכו את הסטודנט בניקוד המינימלי.

קריטריונים להערכת שחזורי אמלגם וחומרים מרוכבים להכנת חלל

הערות חמורות:

1. עששת בקירות - D.E.J פרט לקיר אקסיאלי ופולפרי.
2. פריצה יאטרוגנית למוך.
3. גודל של חלל לא פרופורציונאלי לגודל העששת.
4. צורת חלל לא נכונה.
5. פגיעה בשן סמוכה.
6. עבודה ללא סכר גומי ללא רשות.
7. הכנת חלל רדודה.
8. השארת זגוגית ללא תמיכה.
9. יחס והתנהגות לא הולמים.

הערות קלות:

1. סדר וניקיון
2. מכשירים לא מתאימים
3. משך זמן עבודה לא סביר לביצוע השחזור
4. הערות קלות לצורת החלל ועמקו
5. יחס למתראפא

מצע

הערות חמורות:

1. מצע לא מתאים
2. מצע בעובי לא מתאים
3. מצע במקום לא מתאים

הערות קלות:

1. מעט מצע על הקיר
2. אזור קטן לא מכוסה
3. מצע לא הומוגני

מטריצה

הערות חמורות:

1. אי התאמה לרצפה הגיינגיבלית
2. גובה לא מתאים
3. חוסר יציבות
4. חוסר טריז במידת הצורך

ביצוע השחזור

הערות חמורות:

1. חוסר רכס שולי
2. שחזור שבור
3. חוסר נקודת מגע
4. דחיסה לקויה
5. OVERHANGING MARGIN

הערות קלות:

1. אנטומיה לא מתאימה של השן
2. גילוף בחוסר UNDERCARVING
3. גילוף בעודף OVERCARVING

ליטוש

הערות חמורות:

1. מעבר לא חלק בין השן לשחזור
2. הורדת זגוגית בזמן הליטוש
3. פגיעה באנטומיה של השחזור

הערות קלות:

1. ברק לא מספיק של הליטוש
2. ליטוש לא אחיד של שטח השחזור

הערכת ביצוע של כתרים טרומיים

הכנה

הערות חמורות:

1. הורדה מיותרת של חומר השן כולל גובה.
2. פינות חדות באזור פרוקסימלי של צוואר השן
3. פגיעה בשן סמוכה
4. השארת עששת בקירות
5. נזק לרקמות רכות

הערות קלות:

1. הורדת גובה לא מספקת
2. סדר הכנה לכתר לא נכון

התאמה

הערות חמורות:

1. כתר לא מותאם לשן, לקשת או למנשך,
2. כתר קצר, אחיזה לא טובה
3. פגיעה בשלמות הכתר

הערות קלות:

1. עיוות צורת הכתר שלא לצורך
2. אי התאמה לרקמת חניכיים
3. חוסר נקודת מגע

הדבקה

הערות חמורות:

1. כתר לא במקומו
2. חוסר אוקלוזיה
3. חוסר התאמה בגובה (מגע מוקדם / חוסר מגע)

הערות קלות:

1. עודף של צמנט

הערכת קיטוע מוך השן

הכנה

הערות חמורות:

1. אלחוש לא מספיק
2. פתיחה חלקית של לשכת המוך
3. אי הרחקה של רקמת המוך מן הלשכה
4. חדירה לרצפת הלשכה

הערות קלות:

1. פתיחה לא מספקת
2. המצאות שאריות של רקמת מוך בלשכה
3. דימום קל בלשכה
4. חדירה מיותרת לתוך התעלות
5. שאריות של עששת בדפנות חלל הגישה

מילוי

הערות חמורות:

1. דחיסה לא מספקת של חומר המילוי

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.